

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0411U004267

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-07-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рогач Тетяна Іванівна

2. Rogach Tatiana

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.12

Назва наукової спеціальності: Фізіологія рослин

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-06-2011

Спеціальність за освітою: 8.040102 - біологія

Місце роботи здобувача: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: м. Вінниця, вул. Острозького,32

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 74.844.02

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20305, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: м. Вінниця, вул. Острозького, 32

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.31.31

Тема дисертації:

1. Фізіологічні основи регуляції морфогенезу та продуктивності соняшнику за допомогою хлормекватхлориду і трептолему

2. Physiological Bases of Adjusting of Morphogenesis and Productivity of Sunflower by Chlormequat-chloride and Treptolem

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню впливу ретарданту хлормекватхлориду і стимулятора росту трептолему на морфогенез, продуктивність та якість олії соняшнику (*Helianthus annuus* L.). Встановлено, що за дії регуляторів росту відбувалися суттєві зміни в морфогенезі, анатомічній будові і продуктивності рослин. Блокування активності апікальних меристем за дії хлормекватхлориду пригнічувало лінійний ріст рослин. Під впливом трептолему висота рослин незначно зростала або не змінювалася, а при застосуванні суміші цих регуляторів росту гальмування було не таким суттєвим. За дії препаратів зростала площа листової поверхні з одночасним потовщенням листків внаслідок розростання основної асиміляційної тканини – хлоренхіми. Застосування регуляторів росту призводило до посилення механічної міцності стебла внаслідок збільшення його діаметра за рахунок зростання кількості рядів коленхіми та потовщення склеренхімних

волокон з одночасним збільшенням товщини їх оболонок, що зменшувало вилягання культури. Досліджено, що за дії регуляторів росту посилювався транспорт вуглеводів з листків та стебел до кошиків і насіння, внаслідок чого покращувалася продуктивність культури. Найефективнішим виявилось застосування хлормекватхлориду та його суміші із трептоломом. Крім цього, за дії препаратів посилювалися процеси гідролізу білків у вегетативних органах і відтік азотовмісних сполук до плодів. Зміни в донорно-акцепторній системі рослини зумовлювали перерозподіл потоків асимілятів до господарсько-важливих органів - сім'янок. Встановлено, що хлормекватхлорид, трептолом та їх суміш підвищували врожайність соняшнику. Ефективність застосування препаратів залежала від напрямку дії регулятора росту та погодних умов вегетації. Встановлено, що використання регуляторів росту за типових умов вегетації призводило до покращення якісного складу олії внаслідок збільшення вмісту ненасичених жирних кислот у ній, про що свідчать хроматографічний та титрометричний аналізи. Обприскування посівів соняшнику хлормекватхлоридом і трептоломом у фазу 5-6 пар листків не призводило до нагромадження препаратів у насінні, а залишкові кількості застосовуваних регуляторів росту не перевищували гранично допустимих концентрацій.

2. The dissertation is devoted to the study of influence of retardant of chlormequat-chloride and a growth stimulator of treptolem on morphogenesis, productivity and quality of oil in sunflower (*Helianthus annuus* L.). It is set that the regulators of growth were instrumental in the substantial changes of morphogenesis, anatomic structure and productivity of plants. The blocking of the activity of apical meristem under the action of antigibberellic preparation of chlormequat-chloride repressed linear growth of plants. Under act of complex stimulator the treptolem height of plants was insignificantly increased or changed not, but at application of mixture of these regulators deceleration of growth was not such substantial. Under act of preparations the area of leaf surface increased with the simultaneous thickening of leaves as a result of excrescence of basic palisade tissue - chlorenchyma. The use of preparations has led to strengthening of mechanical durability of a stalk owing to increase in its diameter at the expense of increase in quantity of numbers collenchyma and thickening of sclerenchyma fibres with simultaneous increase in a thickness of their cell membranes that reduced culture lodging. It is confirmed that under influence of growth regulators transport of carbohydrates from leaves and stalks to calathide heads and seeds owing to what productivity of culture improved. The most effective application turned out to be of chlormequat-chloride and its mixture with treptolem. Besides, under the influence of preparations processes of hydrolysis of albumen in vegetative organs and outflow of nitrogen containing compounds to seeds increased. The changes in the source-sink system of a plant led to redistribution of streams of assimilates to the economic important organs - achenes. It is established that chlormequat-chloride, treptolem and their mixture raised the productivity of sunflower. Efficiency of application of preparations depended on a direction of action of a growth regulator and weather conditions of vegetation. It is proved that use of regulators of growth under typical conditions of vegetation led to the improvement of qualitative oil composition owing to increase in the maintenance of unsaturated fat acids in it, that testify the chromatography and titration analyses. Spraying of crops of sunflower with chlormequat-chloride and treptolem in a phase of 5-6 pair of leaves did not result in the accumulation of preparations in seeds, and residual quantities of the applied growth regulators did not exceed maximum admissible concentrations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кур'ята Володимир Григорович

2. Kuryata Vladimir

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терек Ольга Іштванівна

2. Терек Ольга Іштванівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасько Тетяна Володимирівна
2. Герасько Тетяна Володимирівна

Кваліфікація: к.с.-г.н., 03.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Грицаєнко Зінаїда Мартинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Грицаєнко Зінаїда Мартинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.